

Kotiseututoiminnan kehittäminen Kiihtelysvaarassa

Kiihtelysvaaralla on rikkaat perinteet kotiseututoiminnan kehittämiseksi kunnassa. Perusaineiston kotiseututoiminnan kehittämiseksi muodostavat ainakin seuraavat tekijät:

Kiihtelysvaarasta on julkaistu Karjalaisen Edistämisseatiön toimesta karjalaisia kansanlauluja ja sävelmiä. Lisäksi paikkakunnalta on kerätty 40.000 sanaa sisältävä murresanasto, jonka julkaisijana toimii myös Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseatio. Tampereen Yliopiston toimesta on tehty paikkakunnan perinnetutkimusta ja paikkakuntalaisen toimien on julkaistu myös pitäjänhistoria. Kiihtelysvaara-Seura ry. on vaalinut kotiseutumuseo toimintaa. Toteutettuna tapahtumina on paikkakunnalla viime vuosina ollut hiihmiilu (Sotaveteraanit), naurishaudinkasjuhlat (kulttuurilautakunta), laulun ja soiton harrastus sekä kansantanssien esitys (Kiihtelysvaaran Pelimannit ja Uskalin kansantanssipiiri). Kiihtelysvaara-alaista kotiseututoimintaa on ylläpitänyt Kiihtelysvaara-Seura jo 25 vuoden ajan. Kiihtelysvaara-Seuran järjestämiä tilaisuuksia on ollut jossain määrin vuosittain.

Nyt on niin maakuntatasolla kuin myös kunnankin piirissä herännyt ajatus kiihtelysvaara-alaisten kulttuuriperinteen elvyttämiseksi jatkuviksi toiminnalli-

siksi tapahtumiksi, kansalaisten harrastukseksi. Olemassa oleva aineisto antaisi mahdollisuudet omaperäisen kulttuuritoiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen niin laulun, soiton kuin näytelmäviihteenkin osalta. Olemassa olevan perinteen pohjalta onkin ilmisenä tavoitteena oltava se, että kiihtelysvaara-alaisten saataisiin omaksumaan kulttuuriharrastus kuuluvaksi tavanomaiseen elämään piiriin. Tämä vaatisi asialle innostuneita henkilöitä, joita toki tällä hetkellä perinteemme parissa toimiikin, kuin myös erityisesti arvovaltaista tukea eri taiteen alan yhteisöiltä kuin esim. myös kunnalta. Kotiseututyön arvostusta ja tähän liittyvää toimintaa kotiseudulla tulisi pystyä nostamaan tavalla tai toisella. Näin voitaisiin mm. nostaa paikkakunnan arvostusta ja lisätä paikkakunnan tuntemusta myös omaleimaisena kulttuuripitäjänä. Pitemmällä tähtäimellä tavoite voisi sisältää mm. sen, että Kiihtelysvaarasta pyrittäisiin "tekemään" Karjalainen laulupitäjä.

Kiihtelysvaara-alaisten kotiseututoiminnan edistämiskeinoja pohditaan Kiihtelysvaarassa 8.5.1981 Suomen Kotiseutuliiton ja Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton sekä Kiihtelysvaara-Seura ry:n ja Kiihtelysvaaran kunnan kulttuurilautakunnan järjestä-

mässä kotiseutupäivässä. Päivän ohjelma sisältää neuvottelua ja Suomen Kotiseutuliiton ja Maakuntaliiton sekä kunnan edustajien välillä kuin myös Kiihtelysvaara-Seuran edustajien kanssa. Neuvottelujen tarkoituksena on kartoittaa niitä toimintamuotoja, joilla Kiihtelysvaaran omaleimaista kulttuuria voitaisiin ilmentää kotiseutumme hyväksi. Kotiseututoimintapäivän päätteeksi on yleisölle tarkoitettu tilaisuus Suojapirtillä, jossa ohjelmana on mm. Kiihtelysvaaran Pelimannien esittämää kiihtelysvaara-alaista kansanmusiikkia, Uskalin kansantanssipiirin esityksiä sekä Rauha Makkosen esitys kiihtelykseläisistä paikan nimistä. Lisäksi tilaisuus sisältää alustukset Suomen Kotiseutuliiton ja Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton kotiseututoiminnan edistämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Tarkoituksena on myös esittää Seppo Savolaisen ja Orvo Pulkisen kaitefilmi "Hiihkiuitsa", joka on kuvattu Kiihtelysvaaran Sotaveteraanien hiihmiilutapahtumasta vuodelta 1979. Kunnassa toivotaan, että tästä kotiseutupäivästä, niin päivän neuvotteluista kuin kotiseutuillastakin, muodostuisi sellainen tilaisuus, joka sytyttäisi paikkakuntalaisia entistä vireämpään kotiseututoimintaan.